

ТОИМ

Упражнение 4

Задача 1. Дадено е векторното поле $\mathbf{F}(x, y) = (y^3 - 9y, x^3 - 9x)^T$.

- (а) Визуализирайте векторното поле в квадрата $[-5, 5] \times [-5, 5]$.
- (б) Определете знака на ротацията в точките $(0, -3)$, $(3, 0)$, $(-3, 0)$.
- (в) Какво можете да кажете за дивергенцията във всяка точка?

Задача 2. Визуализирайте градиентното поле, което описва дифузионния поток в уравнението на дифузията от предното упражнение. Определете знака на дивергенцията в центъра на кръга, като нарисувате кръгче около точката. Направете анимация с линиите на ниво на функцията, описваща концентрацията, и градиентното поле на една графика.

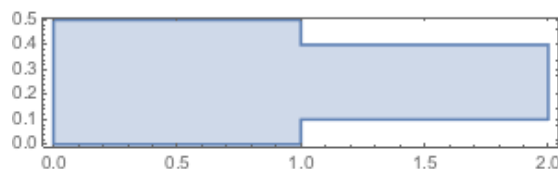
Задача 3. Нека са дадени електричен заряд Q , който се намира в началото на декартова координатна система, и електричен заряд q , който се намира в точка $\mathbf{x} = (x, y)^T$. Според закона на Кулон, електричната сила $\mathbf{F}(\mathbf{x})$, която зарядът Q оказва на q , се задава с

$$\mathbf{F}(\mathbf{x}) = \frac{\epsilon q Q}{\|\mathbf{x}\|^3} \mathbf{x},$$

където ϵ е константата на Кулон, $\epsilon \approx 9 \times 10^9 \text{ Nm}^2/\text{C}^2$.

Визуализирайте силовото поле, което се поражда от силата $\mathbf{F}$, като се използват параметрите $q = -2 \times 10^{-5} \text{ C}$, $Q = 5 \times 10^{-5} \text{ C}$. Да се направи анимация на движението на частица в силовото поле, ако тя има маса $m = 9 \times 10^{-2} \text{ kg}$, начална позиция $\mathbf{x} = (10, -10)^T$ и начална скорост $\mathbf{v} = (0, 0)^T$. Какъв е знакът на дивергенцията на векторното поле в центъра на координатната система?

Задача 4. Разгледайте *Stokes_flow.nb*, в който са решени уравненията на Стокс за симулиране на стационарен поток в стесняващ се канал, който има следната геометрия:

Като използвате получените резултати:

- (а) визуализирайте полето на скоростта на потока;
- (б) визуализирайте налягането в канала.

Определете какви са математическите обекти, които описват двете величини.

Задача 5. Като използвате резултатите от задачата за *Stokes flow* в канал (по-точно за скоростта на потока), формулирайте математически модел, който описва разпространението на вещество в канала при следните предположения

- (а) веществото не може да напуска канала (например на изхода му има мрежа такава, че частиците не могат да преминават през нея);
- (б) в началния момент от време веществото е концентрирано в горния ляв ъгъл, например в областта

$$\text{substance} = \{(x, y) \in \Omega : 0 \leq x \leq 0.1, 0.3 \leq y \leq 0.5\}.$$

Запишете модела в операторен вид, а след това в координатна форма.